

Plenair debat

Kinderopvangtoeslag CAF 11

6 maart, 19:30

Inhoud

1. Spreektekst

2. Q&A's

A. Stand van zaken verbetermaatregelen

Maatregel 1. Informatiehuishouding

Maatregel 2. Landsadvocaat

Maatregel 3. Schadevergoeding

Maatregel 4. Vaktechnische inbedding

B. Toezicht en sturing

Toezichtlijsten

Sturing

C. Rechtszaken

Civiele zaak en beroepsprocedures

Integriteitsschendingen

Bankafschriften

Wob-verzoeken

D. (Kinder)ombudsman

Ombudsman

Verrekenen toeslagschulden

3. Factsheets

Cijfers + wat is CAF

Tijddlijn

Schadevergoeding

Kindgebonden budget

1. Spreeklijn

- Vandaag spreek ik met u over de **kinderopvangtoeslag**. Deze toeslag levert een belangrijke bijdrage aan de **arbeidsparticipatie**. Ouders zijn daarmee beter in staat om arbeid en zorg te combineren. Voorwaarde daarvoor is dat ouders kunnen **rekenen op de juiste toeslag**.
- In 2014 is dat misgegaan. Het toezichtteam van de Belastingdienst ontving **signalen van de GGD** over een gastouderbureau. Na twintig bezoeken bij gastouders en het gastouderbureau is geconstateerd dat de **administratie op veel punten niet klopte**.
- De toeslagen voor gastouders die waren aangesloten bij het betrokken gastouderbureau werden **stopgezet**. Dat was **ten onrechte**.
- Ouders die bezwaar aantekenden zijn vervolgens **onvoldoende geïnformeerd** over de **ontbrekende stukken** die zij nog bij Toeslagen moesten aanleveren om aanspraak te kunnen maken op kinderopvangtoeslag. De **afhandeling heeft te lang geduurd**.
- Ik ben hierover duidelijk geweest naar uw Kamer en de getroffen ouders: **dit had niet mogen gebeuren**.
- Laten wij lessen trekken **uit de context** waarin dit heeft kunnen gebeuren in 2014 en de stappen die wij gaan zetten om dit in de toekomst te voorkomen.
- De Belastingdienst staat voor een lastige taak. We hebben te maken met twee conflicterende opdrachten:

- Enerzijds willen we zo **goed mogelijk toegankelijk** zijn voor de goedwillende burger en zorgen voor een snelle (af)handeling;
 - Anderzijds moeten we **volledig bestand** zijn tegen fraudeurs.
- Ten tijde van de Bulgarenfraude in 2013 lag Toeslagen onder een **vergrootglas**. Een balans tussen de twee opdrachten bleek lastig.
- Daar waar de wijzer van de weegschaal aanvankelijk meer uitsloeg richting het servicegericht uitkeren van toeslagen werd de fraude met toeslagen door de **politiek en ook de maatschappij als onacceptabel beschouwd**.
- Als gevolg daarvan is de wijzer van de weegschaal uitgeslagen richting **meer en strenger optreden**. Veel leden van deze Kamer drongen aan om alles op alles te zetten om fraudeurs te straffen en de toeslagen plus boetes terug te halen.
- In januari 2005 werd een wet aangenomen om het **systeem fraudebestendiger** te maken. Daarin werd onder andere vastgelegd dat Toeslagen:
 - **geen voorschotten verstrekt bij onvoldoende gegevens** van de aanvrager;
 - **hogere boetes** uitdeelt bij fraude;
 - het **toezicht** op aangeleverde gegevens **verbetert**.

- De inzet om alle fraudeurs te willen pakken had een **keerzijde**. Het strenger optreden **om kwaadwillende burgers uit de groep te filteren**, heeft een negatief effect op de **toegankelijkheid en snelheid voor sommige goedwillende burgers**.
- Een inherent neveneffect van maatregelen tegen fraude is dan ook dat burgers in sommige gevallen hun toeslagen niet meer (direct) ontvangen. Zoals ook in de CAF 11 casus het geval was.
- Er is altijd een evenwicht tussen de **rechten van de burgers** en het **tegengaan van fraude**. En ook vandaag zijn wij weer op zoek naar het vinden van die **juiste balans**, die de uitvoering zo complex maakt.
- Inmiddels is de **tijdsgeest anders**. We willen nog steeds streng zijn op plekken waar het moet, maar we zetten geen toeslagen van de ene op de andere dag stop.
- Om deze zaken in de toekomst te voorkomen, heb ik in mijn brief van 11 oktober verschillende **verbetermaatregelen** aangekondigd.
- Drie van deze maatregelen zien op het **goed afhandelen van de CAF 11 zaken**. Met die maatregelen zijn we aan de slag **[PM]**.
 - Toeslagen is gestart met een project voor het **verbeteren van de informatiehuishouding**. De huidige werkwijze wordt geëvalueerd om vervolgens

een duidelijkere structuur in de informatiehuishouding aan te brengen.

- Ik heb de **Landsadvocaat** verzocht om **nieuwe stukken ruimhartiger** te verstrekken. Ik wil dat ouders alle op de zaak betrekking hebbende stukken ontvangen. Ik heb daarnaast de Landsadvocaat gevraagd om als relatieve buitenstaander de **beroepszaken de behandelen**.
- En ik heb Toeslagen de opdracht gegeven om ouders in **voorkomende gevallen een schadevergoeding** te geven. Die vergoeding is inmiddels toegekend.
- Als vierde maatregel wil ik de **vaktechnische inbedding bij Toeslagen verbeteren**. Dit is de belangrijkste maatregel, omdat dit gaat over de verbetering van de interne werkwijze. Die moet duidelijker en transparanter. Daarvoor is er een beleidsbesluit Toeslagen gepubliceerd. **Daarnaast**
- ~~Geek~~ heb ik een **landelijk vaktechnisch coördinator** aangesteld om de vaktechnische kwaliteit binnen Toeslagen en de communicatie met mijn ministerie en de beleidsdepartementen te borgen.
- Samen vormen deze maatregelen de start om de **situatie bij Toeslagen te verbeteren**. Ik ga daar graag met uw Kamer over in gesprek om een goede balans te vinden tussen de toegankelijkheid van toeslagen voor de goedwillende burgers enerzijds en het tegengaan van fraude anderzijds.

heeft opmaak toegepast: Lettertype: Verdana, 14 pt

2. Q&A's

A. Stand van zaken verbetermaatregelen

PM: schematisch overzicht

Maatregel 1 - Informatiehuishouding

Q: Kunt u garanderen dat inmiddels alle stukken boven tafel zijn na het onderzoek van de EDP auditors?

A:

- Nee, dat kan ik helaas niet.
- Ik heb EDP auditors onderzoek laten doen naar alle stukken.
- Aangezien er meer dan 36 miljoen bestanden staan op de server van Toeslagen hebben de EDP auditors keuzes moeten maken.
- Een keuze is geweest om het doorzoeken te beperken tot de samenwerkingsgebieden van Toeslagen en de persoonlijke schijf .
- Daaraan ligt de aanname ten grondslag dat deze schijven de meest relevante informatie zullen bevatten.
- Ook op andere persoonlijke schijven en mailboxen kan echter nog informatie staan.
- Daarnaast kunnen de EDP auditors niet zoeken op bestanden die niet op de centrale server staan, maar bijvoorbeeld op de C-schijf van de computer van een medewerker of in bestanden die zijn gewist (dit is het terrein van forensisch accountants).
- In zoverre kan ik u dus alleen verzekeren dat ik mijn uiterste best heb gedaan om alle stukken te vinden.

Q: Zijn de gevonden CAF 11 stukken allemaal verstrekt?
Zo nee, waarom niet?

A:

- Nee. Van de gevonden CAF 11 stukken is een beperkt aantal verstrekt aan uw Kamer.
- Aan uw Kamer heb ik namelijk alleen de stukken verstrekt met algemene informatie over het project CAF 11.
- Om zo min mogelijk stukken te missen hebben de EDP auditors brede zoektermen gebruikt. Dit heeft onvermijdelijk als gevolg dat de bijvangst groot was.
- Stukken die geen betrekking hebben op de aanpak en uitvoering van het project heb ik niet verstrekt.
- Daarbij kunt u bijvoorbeeld denken aan Excel bestanden met de namen van de betrokken ouders en gastouders en concepten van stukken [PM: Vraag Omtzigt].

Q: Hoe staat het met het interne onderzoek naar informatiebeheer?

A:

- Naar aanleiding van de verbetermaatregelen is bij Toeslagen het project "Toeslagen verbeterplannen" gestart.
- Voor dit project is onder andere aangetrokken om het project op te starten.
- Eén van de onderdelen van dit project behelst het in kaart en op orde brengen van de informatiehuishouding van Toeslagen. Hier is inmiddels een plan van aanpak voor gemaakt met als doelstelling het vergroten van de rechtmatigheid en efficiëntie in uitvoering en verantwoording van de vaststelling van de toeslagen.
- Dit wordt onder meer bewerkstelligd door de huidige werkwijze met instructies te evalueren om vervolgens een duidelijkere structuur in de informatiehuishouding aan te brengen.

Q: Hoe wordt in de toekomst gezorgd dat alle relevante stukken door Toeslagen medewerkers zelf direct boven tafel komen?

A:

- Momenteel wordt in kaart gebracht welke documenten, instructies en andere zaken worden gebruikt bij de uitvoering van het werk. Vervolgens wordt bekeken wat de status is van deze stukken en hoe deze worden gearhiveerd. Dit gebeurt in samenspraak met verschillende teams binnen Toeslagen.
- Vervolgens wordt bepaald wat het uniforme proces is voor de behandelteams. Er worden richtlijnen opgesteld voor de vaststelling, aanpassing en archivering van de stukken.
- Op deze manier zal er zorg voor worden gedragen dat in de toekomst de inzet van EDP-auditors niet meer nodig zal zijn.

Maatregel 2 - Landsadvocaat

Q: Waarom is de Landsadvocaat ingeschakeld? Heeft Toeslagen zelf geen medewerkers die dit kunnen oplossen?

A:

- De Landsadvocaat heeft als opdracht om:
 1. Tot het moment dat de eerdergenoemde maatregel op het vlak van procesvertegenwoordiging is geëffectueerd, Toeslagen in de CAF-11 zaken te vertegenwoordigen.
 2. Om in dat kader te beoordelen of Toeslagen alle op de zaak betrekking hebbende stukken heeft overgelegd.
- In mijn brief aan uw Kamer heb ik aangegeven dat de informatievoorziening aan de ouders tekort schoot.
- Omdat er geen twijfel mag bestaan dat de ouders de stukken krijgen waar zij recht op hebben is de Landsadvocaat ingeschakeld.
- Daarbij heb ik zowel Toeslagen als de Landsadvocaat meegegeven dat ik zeker als een ouder om bepaalde stukken vraagt een ruimhartige verstrekking van stukken voorsta.

Q: Wat was het oordeel van LA over de nieuwe stukken?

A:

- De Landsadvocaat heeft aangegeven dat van geval tot geval juridisch moet worden getoetst of stukken kwalificeren als op de zaak betrekking hebbende stukken.
- Dit komt ook omdat de inhoud van de betreffende stukken per zaak verschilt.
- Ook het geschilpunt kan per zaak anders liggen.
- Om onnodige discussies te voorkomen over de reikwijdte van het begrip op de zaak betrekking hebbende stukken maar vooral uit een oogpunt van transparantie sta ik in beginsel een ruimhartige verstrekking van stukken voor.
- Dat geldt zeker als ouders om bepaalde stukken hebben gevraagd.

Q: Waarom zijn na de uitspraak van de Hoge Raad niet direct relevante stukken met de ouders gedeeld?

A:

- De jurisprudentie van Hoge Raad geeft helder het juridische kader aan de hand waarvan beoordeeld moet worden of stukken op de zaak betrekking hebben en dus verstrekt moeten worden.
- Toepassing van dat juridische kader op een concrete zaak geeft echter niet altijd een helder antwoord; ook volgens de Landsadvocaat is er een grijs gebied.
- In de CAF 11 zaken staat vast dat de verslagen van bevindingen op de zaak betrekking hebben. Deze hadden dus direct verstrekt moeten worden.
- Andere stukken, zoals bijvoorbeeld de telefoonnotities, zitten in dat grijze gebied. Ik heb in deze concrete zaken de opdracht gegeven deze stukken desalniettemin te verstrekken.
- Ook in het algemeen ben ik een voorstander van transparantie en dus van een ruimhartige verstrekking van stukken. Dit neemt niet weg dat er altijd een selectie zal moeten (blijven) plaatsvinden, waarbij een verschil van inzicht over de relevantie van een bepaald stuk kan bestaan. Het is dan aan de rechter om het definitieve oordeel te geven.

Met opmerkingen []: Kort iets opmerken over stukken onder geheimhouding etc? Roept miss vragen op, maar voorkomt anderzijds ook weer vragen over BT die stukken bewust achterhoudt

Q: Zijn er in andere rechtszaken van Toeslagen relevante stukken niet overlegd? Hoe gaan we daarmee om?

A:

- In elke rechtszaak van Toeslagen wordt beoordeeld welke stukken aan de rechter en de wederpartij verstrekt moeten worden.
- Dit is elke keer weer een juridische toets, waarbij de uitkomst mede afhankelijk is van de stukken waarover Toeslagen beschikt en de geschilpunten.
- In de lopende zaken van het CAF 11-project is de juridische toets niet juist uitgevoerd. Daaraan kan en wil ik echter niet zonder meer de conclusie verbinden dat het in andere zaken "dus" ook fout gegaan is.
- Wel wordt in de toekomst de kans op fouten zo veel mogelijk uitgesloten door de vaktechnische aansturing te versterken door voor te schrijven dat in beginsel 2 medewerkers bij een beroepszaak betrokken moeten zijn.
- Verder sta ik in de basis, dus ook bij andere zaken, een ruimhartige benadering voor. Uitgangspunten zijn wat mij betreft dat stukken waarom de belanghebbende verzoekt, verstrekt worden evenals stukken waarbij misschien twijfel kan bestaan over de relevantie.

Maatregel 3 - Schadevergoeding

Q: Waarom is er nu wel gekozen om schadevergoeding toe te kennen?

A:

- Belangrijk om hierin onderscheid te maken tussen de schadevergoeding ter compensatie van de wettelijke rente en de immateriële schadevergoeding.
- Eerder is al een schadevergoeding toegekend. Dat ging om een compensatie van wettelijke rente die werd toegekend aan 109 ouders.
- De schadevergoeding voor immateriële schade die nu is toegekend wordt toegekend zonder dat de burger daarvoor een verzoek heeft gedaan.
- Een schadevergoeding wegens schending van de redelijke termijn wordt normaliter verstrekt na een verzoek van de ouders.
- Gezien de tekortkomingen in dit proces heb ik besloten om in CAF 11 zaken de schadevergoeding wegens schending van de redelijke termijn proactief en ruimhartig toe te kennen. Dat is een schadevergoeding van 500 euro voor elke 6 maanden dat de termijn is overschreden. Die uitzondering maak ik alléén voor CAF 11 zaken.
- Ouders die daar dus niet om hebben verzocht, maar wiens bezwaar- en beroepsafhandeling wel langer duurde dan twee jaar, krijgen een compensatie. Dat zijn er 54.
- **PM** bij doorvragen: Totale kosten schadevergoeding.

Met opmerkingen Evt melden dat dat bij lopende procedure hierin proactief meegenomen wordt.

Q: Gaat u in andere dossiers met te lange afhandeltermijnen bezwaar en beroep ook schadevergoeding toekennen?

A:

- Zoals ik ook in de brief van 11 oktober jl. heb gemeld geldt het proactief uitkeren van een schadevergoeding exclusief voor de CAF 11 zaken, waarvan de bezwaar en beroepsperiode langer dan twee jaar heeft geduurd.
- Door de optelsom van het directe stopzetten, de trage afhandeling en de slechte informatievoorziening gelden er in dit dossier bijzondere omstandigheden. Daar wil ik ouders in tegemoetkomen.
- Ouders die in andere zaken een proces hebben gehad dat langer duurde dan de redelijke termijn die daarvoor geldt kunnen ook aanspraak maken op een vergoeding. Zij moeten deze dan zelf aanvragen.

Maatregel 4 vaktechnische inbedding

Q: Hoe draagt het besluit bij aan een betere inbedding?

A:

- Het Besluit bestuursrecht Toeslagen geeft regels over:
 1. procesvertegenwoordiging en
 2. rechtsvragen.

- 1. Door het inschakelen van procesdeskundigen wordt geborgd dat ervaringen opgedaan door procesvoerende ambtenaren worden teruggegeven aan:
 - a. andere procesvoerende ambtenaren en
 - b. de rest van de organisatie.

- Daarnaast wordt voorkomen dat tijdens en in voorbereiding op een procedure Toeslagen te eenzijdig gefocust is op het winnen van de procedure zelf zonder oog te hebben voor de relevante omgeving.

- 2. De regels over het voorleggen van formeelrechtelijke rechtsvragen geven een kapstok om beleidskwesties voor te leggen en vervolgens vast te leggen.

Q: Hoe staat het met de dubbele proces vertegenwoordiging?

A:

- Binnen Toeslagen wordt gewerkt aan de implementatie van het beleidsbesluit Toeslagen met betrekking tot de procesvertegenwoordiging. Toeslagen kent echter in 2018/2019 een groot verloop van procesvertegenwoordigers.
- Toeslagen heeft tien nieuwe procesvertegenwoordigers geworven. Daarnaast wordt er beoogd om in maart bij de selectieboulevard nog veertien extra procesvertegenwoordigers te werven. Hiermee wordt het verloop gecompenseerd en daarnaast extra geworven ten behoeve van implementatie van het Beleidsbesluit.
- Binnenkort worden er vacatures opengesteld voor extra procesvertegenwoordigers in hoger beroepszaken.
- Wanneer de extra mensen zijn opgeleid [PM] wordt het mogelijk te voldoen aan het Beleidsbesluit de procesvertegenwoordiging te verdubbelen.
- Toeslagen heeft de vaktechnische escalatielijnen ingeregeld waarbij de medewerkers van het beroepenteam eerst vragen kunnen stellen aan de juristen binnen Toeslagen en gecompliceerde vragen via [] [] kunnen worden geëscaleerd. Dergelijke

heeft opmaak toegepast: Lettertype: Verdana, 14 pt

Met opmaak: Lijstlinea;Dot pt;FS List Paragraph;List Paragraph1;No Spacing1;List Paragraph Char Char Char;Indicator Text;Numbered Para 1;Bullet 1;Bullet Points;Párrafo de lista;MAIN CONTENT;Recommendation;List Paragraph2;Normal numbers;Colorful List - Accent 11, Regelaafstand: 1,5 regel, Met opsommingstekens + Niveau: 1 + Uitgelijnd op: 0,63 cm + Inspringen op: 1,27 cm, Spatiëring tussen Aziatische en Latijnse tekst aanpassen, Spatiëring tussen Aziatische tekst en nummers aanpassen

Met opmerkingen [EEH3]: Opm over korte termijn opnemen?

Met opmaak: Inspringing: Links: 1,27 cm, Geen opsommingstekens of nummering

Met opmerkingen [] Verdubbeling zou ik niet zeggen!! A. we gaan niet naar alles met 2 verweerders, ook niet op lange termijn. B Op korte termijn hebben we juist een ernstige ondercapaciteit, en wordt het moeilijk genoeg om altijd met 1 verweerder te gaan. Als je als iets wil zeggen over hoe vaak we met 2 verweerders gaan op lange termijn: "Wordt het uitgangspunt met 2 verweerders naar elke zitting te gaan tenzij dat geen toegevoegde waarde heeft" o.d.

gecompliceerde vragen zouden dan bijvoorbeeld aan de kennisgroep Formeel Recht kunnen worden voorgelegd.

- Ook zijn er contactpersonen binnen het beroepenteam die zijn aangesteld om direct contact te onderhouden met de behandelteams. Hierdoor is de consistentie in het werk van de verschillende behandelteams beter geborgd.

Q: Waarom waren de regels voor procesvertegenwoordiging Toeslagen/Blauw niet geharmoniseerd? Leidt dit tot andere uitkomsten?

A:

- Terugkijkend moet ik constateren dat de vaktechnische inbedding van Toeslagen onvoldoende is geweest.
- Toeslagen heeft een koers kunnen varen zonder oog te hebben voor ontwikkelingen in de rest van organisatie.
- Door Toeslagen zoveel mogelijk te verankeren in technische infrastructuur wordt de kwaliteit beter geborgd en moet sneller van fouten worden geleerd.

B. Toezicht en sturing

Toezihtlijsten

Q: Bestaan er uitsluit/insluit/toezichtlijsten en wat is de status daarvan? A:

- De Belastingdienst inclusief Toeslagen werkt met sterk geautomatiseerde processen. Daardoor kunnen burgers en bedrijven snel bediend worden en hun rechten effectueren.
- Tegelijkertijd dient misbruik en fraude natuurlijk voorkomen te worden. De Belastingdienst gebruikt daarvoor risicogericht toezicht.
- Risicogericht toezicht zorgt dat in het geautomatiseerde proces bepaalde "afslagen" zijn ingebouwd. Als een aangifte of een aanvraag zo'n afslag neemt, volgt in beginsel een handmatige beoordeling.
- In de processen voor de belastingheffing zijn bepaalde parameters ingebouwd. Als bijvoorbeeld een aangifte een aftrekpost bevat die een bepaald bedrag overschrijdt, wordt deze aangifte "uitgeworpen". Dit betekent niet dat de aangifte handmatig beoordeeld wordt.

- Naast deze parameters werkt Toeslagen ook met lijsten, die bepalen of een aanvraag of wijziging handmatig dient te worden beoordeeld. Dit voorkomt ?? Plaatsing op een lijst verhindert dus niet dat de burger een aanvraag kan doen of een wijziging kan doorgeven. Tevens heeft dit geen gevolgen voor de termijn waarbinnen bijvoorbeeld een aanvraag behandeld moet worden.
- Zoals ik heb aangegeven in mijn brief vind ik het van belang dat de toezichtsstrategie bij Toeslagen past bij de toezichtsstrategie van andere dienstonderdelen. Dit wordt uitdrukkelijk meegenomen en beoordeeld bij het verbeteren van de kwaliteitsborging in de toekomst.

Toelichting (achtergrondinformatie!)

- Toeslagen kent 3 soorten toezichtslijsten:
 1. Een uitsluitlijst. Mensen kunnen hier zowel automatisch als handmatig op geplaatst worden,
 2. Een toezichtslijst. Hierop staan mensen die zijn aangemeld bij het Fraudeteam van Toeslagen, en
 3. Een lijst voor afwijkende behandeling, bijvoorbeeld als eerder een aanvraag afgewezen is omdat niet de gevraagde bewijsstukken zijn overlegd.
- De gevolgen zijn bij alle drie de lijsten hetzelfde: een burger kan aanvragen doen en wijzigingen doorgeven maar toekenning vereist een handmatig akkoord.

Met opmerkingen : En de uitsluitlijst voor het
burgerportaal o.d.?

- Het vereist wel dat een handmatige beoordeling en akkoord snel gebeurt om onredelijke vertraging te voorkomen.
- Daarvoor zijn regels opgesteld in algemene Toeslagbrede instructies.
- Bij CAF 11 heeft de beoordeling echter te lang geduurd. De betrokken burgers, die vanuit het project allemaal op de uitsluitlijst geplaatst waren, hebben daardoor lang op een voorlopige of definitieve toekenning moeten wachten.

Q: Konden ouders nog van zo'n lijst afkomen?

A:

- Ja. In alle gevallen is erin voorzien dat de burger weer van de lijst gehaald wordt.
- De risicoselectiemodule plaatst de burger automatisch op een lijst. Zodra een behandelaar de aanvraag beoordeeld heeft, wordt de burger ook weer automatisch van de lijst verwijderd.
- Ook tijdens de behandeling van een bezwaar wordt een burger automatisch op de lijst geplaatst om te voorkomen dat een beschikking genomen wordt die de bezwaarbehandeling doorkruist. Ook hier geldt dat de burger na de behandeling van het bezwaar weer van de lijst verwijderd wordt.
- Daarnaast kan een burger handmatig op een lijst geplaatst worden bijvoorbeeld bij een projectaanpak zoals CAF 11. Ook dan wordt de burger weer van de lijst gehaald zodra het

project afgerond is of zo veel eerder als de beoordeling plaatsgevonden heeft.

- Ik benadruk dat plaatsing op een lijst geen gevolgen heeft voor de mogelijkheid om aanvragen te doen.

Q: Is het toezicht in CAF 11 te streng geweest?

A:

- Ook achteraf gezien waren er naar mijn mening voldoende aanwijzingen die het project CAF 11 rechtvaardigen.
- Het toezicht is dus niet te streng geweest. Wel zijn er in de uitvoering fouten gemaakt.
- Ik noem het onvoldoende motiveren van de stopzettingen, de karige informatievoorziening richting de betrokken burgers in het algemeen en vooral de trage afhandeling van het hele project.

Sturing

Q: Toeslagen heeft in procedures ten onrechte bepaalde op de zaak hebbende stukken niet verstrekt. Daarnaast moest u enkele stukken ter vertrouwelijke inzage nasturen naar de Kamer, omdat deze in eerste instantie niet gevonden waren. Is Toeslagen in control?

A:

- Uit de gang van zaken blijkt dat het informatiebeheer niet op orde is. Het was niet goed mogelijk om alle documenten, zoals werkinstructies, terug te vinden. Ook was de status van bepaalde documenten vaak moeilijk te achterhalen. Op dit punt was Toeslagen dus niet in control.
- Daarom heeft Toeslagen de opdracht gekregen om het informatiebeheer op orde te brengen. Dat zal enige tijd duren.

- Er worden procedures opgesteld voor het vaststellen, opslaan, beheren en opleveren van werkinstructies en andere relevante documenten.
- Met deze procedures moet het beter mogelijk worden om voortaan stukken tijdig aan burgers te verstrekken en om verantwoording af te leggen aan mij en aan de Kamer.

PM Q: Informatievoorziening aan de Kamer

C. Rechtzaken

Civiele zaak/beroepsprocedures

Q: Wat is de stand van zaken in de civiele zaak?

PM: *Nog veralgemeniseren om te voorkomen dat we uitkomen in een discussie over de vraag dat het weliswaar niet onrechtmatig was jegens maar of het wel onrechtmatig was jegens de vraagouders. Dit ook gelet op claimstichting.*

A:

- Op 6 februari 2019 heeft de rechtbank Den Haag uitspraak gedaan in een civiele procedure die is gestart door het bij CAF 11 betrokken gastouderbureau
- In deze procedure heeft het gastouderbureau de rechtbank verzocht om te verklaren dat Belastingdienst/Toeslagen bij de behandeling van het onderzoek CAF 11 onrechtmatig tegen heeft gehandeld tegen het betrokken gastouderbureau
- De rechtbank heeft de vordering van het gastouderbureau afgewezen

- De rechtbank heeft de vorderingen afgewezen omdat:
 - Er voldoende serieuze aanleiding was om een onderzoek in te stellen
 - Ook is geoordeeld dat niet is gebleken dat de motivering van de besluiten tot stopzetting onvoldoende waren gemotiveerd en dat niet is gebleken dat dit onrechtmatig jegens de vraagouders of het gastouderbureau was.
 - Tot slot is ook uit het rapport van de Ombudsman niet gebleken dat er onrechtmatig tegen het gastouderbureau is gehandeld.

Q: Hoeveel beroepszaken lopen er nog?

A:

- Op dit moment lopen er nog **14 (hoger) beroepszaken**
- Het gaat om 6 zaken bij de rechtbank en 8 bij de Raad van State

Q: Wanneer zijn deze zaken afgerond?

A:

- Al deze zaken zijn onder de rechter en het is aan de rechter om een uitspraak te doen. Ik kan dan ook niet aangeven wanneer deze zaken zijn afgerond.
- Op dit moment moet er nog in zeven zaken een zittingsdatum worden gepland.

Q: Komen er nog meer zaken?

A:

- [open stelsel Awir noemen?] Op dit moment zijn er meerdere verzoeken om herziening en bezwaarschriften tegen afgegeven definitieve berekeningen in behandeling.
- Indien ouders het niet eens zijn met de uitkomst van deze procedures, kunnen zij besluiten om in beroep bij de rechtbank te gaan.

Q: Wordt de landsadvocaat ook bij nieuwe beroepszaken ingezet?

A:

- In het kader van een zo zorgvuldig mogelijke behandeling zal de landsadvocaat de nog lopende procedures samen met de medewerkers van Toeslagen behandelen.
- Bij nieuwe beroepsprocedures zal in samenspraak met ☐ en medewerkers van mijn ministerie, ook gelet op de implementatie van het besluit bestuursrecht Toeslagen, worden gekeken of de inzet van de landsadvocaat daarbij gewenst is.

Integriteitsschendingen

Q: Is het juist dat bsn-gegevens van burgers op straat liggen?

A:

- Er is melding aan het AP gemaakt dat een derde de beschikking zou hebben gekregen over persoonsgegevens BSN's van toeslaggerechtigden.
- Het is op dit moment onbekend of hiervan daadwerkelijk sprake is. Hiernaar wordt onderzoek gedaan.
- Dit lijkt mij terecht, de integriteit van de Belastingdienst en van de medewerkers van de Belastingdienst en de bescherming van de persoonsgegevens van de toeslaggerechtigden is een groot goed.

Bankafschriften

Q: Is het juist dat de Belastingdienst onlangs wederom nieuwe op de zaak betrekking hebbende stukken in een lopende zaak heeft overgelegd?

A:

- **Ja.** Zoals ik eerder heb aangegeven, sta ik een **ruimhartige verstrekking** voor. De Belastingdienst hecht, net als alle andere overheidsorganisaties, aan een **goede procesgang**. Daarom wil ik ouders goed informeren over relevante stukken.
- Het gaat om **financiële gegevens** die zijn gebruikt om de door de ouders **aangeleverde documenten te controleren**.

- In een dossier betreffende kinderopvangtoeslag dat eerder in de publiciteit is geweest dossier zijn **aanvullende, relevante stukken** gevonden.
- Deze stukken zijn op **31 december 2018 overgelegd** in een lopende beroepsprocedure.

Wob-verzoeken

Q: Welke Wob-verzoeken zijn er ingediend in de casus CAF 11? A:

- Er zijn twee Wob-verzoeken ingediend in de casus CAF 11.
- Met het eerste verzoek is verzocht om alle stukken met betrekking tot CAF 11 en de positie van het betrokken gastouderbureau openbaar te maken.
- Dit verzoek is op 12 juni 2018 afgewezen omdat deze documenten inzicht geven in de werkwijze van de Belastingdienst op het gebied van het uitvoeren van het toezicht op wet- en regelgeving. De werkwijze van het CAF zou minder effectief zijn als derden kennis en inzicht hebben op de interne werkwijze met betrekking tot de uitvoering van het toezicht. Daarnaast zijn deze documenten herleidbaar tot een specifiek gastouderbureau en specifieke ouders waarbij openbaarmaking van deze documenten schadelijk zou zijn voor hun privacy.
- Met het tweede verzoek is verzocht om openbaar te maken wat de kosten voor de inzet van de landsadvocaat, de kosten van de juridische afdeling van Toeslagen en

mijn ministerie en wat de totale kosten van het CAF 11 proces bedragen.

- Dit verzoek is op 22 januari 2019 afgewezen omdat er binnen Toeslagen en mijn ministerie geen tijd op dossierniveau wordt bijgehouden. Over de laatste twee vragen is daardoor geen informatie aanwezig. Het verzoek om inzage te geven van de kosten van de landsadvocaat is afgewezen omdat uit dergelijke informatie de processtrategie van de Staat in een concreet dossier kan worden afgeleid. Het bekend worden hiervan zou de procespositie van de Staat of zijn bestuursorganen kunnen ondergraven, hetgeen onevenredig benadelend zou zijn. Daarnaast is het vaste jurisprudentie dat openbaarmaking van specificaties waaruit de naam en tijdsbesteding van een advocaat blijken op grond van de Wob niet voor openbaarmaking in aanmerking komen.

Q: Kunt u deze informatie met de Kamer delen?

A:

- Alle relevante stukken die zien op het CAF 11 proces heb ik reeds vertrouwelijk met uw Kamer gedeeld.
- Met betrekking tot de kosten die binnen Toeslagen zijn gemaakt kan ik helaas geen informatie delen met uw Kamer nu deze informatie niet beschikbaar is.
- Evt toezeggen om de kosten vertrouwelijk te delen met de Kamer.

D. (Kinder)ombudsman

Kinderombudsman – PM FJZ

Ombudsman – PM FJZ

Verrekening Toeslagschulden

Q: Is het juist dat de Nationale Ombudsman bepleit dat de Belastingdienst/Toeslagen ruimhartiger omgaat met het staken van verrekening van lopende voorschotten kinderopvangtoeslag met openstaande toeslagschulden?

A: Toeslagen kent verschillende betalingsregelingen. Standaard is dat de centrale betalingsregeling, waarin de schuld in maximaal 24 maanden wordt afbetaald. Elke toeslaggerechtigde kan contact opnemen met Belastingdienst/Toeslagen om te bezien of en in hoeverre een persoonlijke betalingsregeling mogelijk is. De persoonlijke betalingsregeling houdt

heeft opmaak toegepast: Lettertype: 12 pt

rekening met de draagkracht. Als een burger niet vraagt om een persoonlijke betalingsregeling of niet aan de voorwaarden voldoet, en ook niet aan centrale betalingsregeling voldoet, kan Belastingdienst/Toeslagen de lopende voorschotten kinderopvangtoeslag verrekenen met de openstaande toeslagsschuld. Nu de beslagvrije voet niet van toepassing is bij de kinderopvangtoeslag wordt er bij verrekening met kinderopvangtoeslag geen rekening gehouden met een vrij te stellen bedrag. Als de burger na verrekening echter een verzoek doet om rekening te houden met een vrij te stellen bedrag, wordt dit in bepaalde gevallen gehonoreerd. Bezien wordt of dit in de nabije toekomst voor alle gevallen mogelijk is.

~~A: Elke toeslaggerechtigde kan, via de belastingtelefoon contact opnemen met Belastingdienst/Toeslagen om te bezien of en in hoeverre een betalingsregeling mogelijk is. Nu de beslagvrije voet niet van toepassing is bij de kinderopvangtoeslag wordt er bij verrekening met kinderopvangtoeslag rekening gehouden met een vrij te stellen bedrag in bepaalde gevallen. Bezien wordt of dit in de nabije toekomst voor alle gevallen mogelijk is. Misschien wekt het wel een beeld dat B/T dit op eigen initiatief en vóór verrekening doet, terwijl een burger in de praktijk pas ná verrekening kan verzoeken om rekening te houden met het vrij te stellen bedrag (zoals het hier genoemd wordt). Dat is overigens hetzelfde als de werkwijze voor de BVV.~~

Met opmerkingen [] Nog aanvullen met verwijzing naar oude + nieuwe brief Ombudsman? "De Nationale Ombudsman is betrokken bij / samen met Belastingdienst/Toeslagen actief op zoek naar oplossingen voor deze gevallen." <https://www.nationaleombudsman.nl/nieuws/2018/ho-udt-u-door-verrekening-van-een-toeslagsschuld-te-weinig-geld-over-om-de-kinderopvang>

heeft opmaak toegepast: Lettertype: 12 pt

3. Factsheets

Factsheet Cijfers [PM: actualiseren]

Totaal aantal vraagouders betrokken bij GOB	235
KOT na onderzoek in 2014 toegekend en uitbetaald	14 (a)
KOT volledig gestopt in 2014	221
KOT volledig gestopt in 2014	221

Bezwaar, eventueel gevolgd door beroep	166
KOT gestopt in 2014 en geen bezwaar gemaakt	55 (b)
Bezwaar, eventueel gevolgd door beroep	166
Beroepen, uitspraak nog niet onherroepelijk	14 (c)
Bezwaren, termijn voor beroep nog niet verstreken	10 (c)
Geheel of gedeeltelijk toegekend	115 (a)
Afgewezen	27 (b)
Toekenning na herbeoordeling	5 (a)
Afwijzing na herbeoordeling	5 (b)
Geheel of gedeeltelijk recht op KOT (incl. niet gestopte toeslagen)	134 (a)
Geen recht op KOT	77 (b)
Niet onherroepelijk	24 (c)
Totaal (incl. niet gestopte toeslagen)	235

(a) Geheel of gedeeltelijk recht op kinderopvangtoeslag 2014

(b) Geen recht op kinderopvangtoeslag 2014

(c) Recht of geen recht nog niet onherroepelijk vastgesteld

Het aantal burgers voor wie in 2014 de kinderopvangtoeslag volledig is stopgezet en voor wie naderhand is vastgesteld dat zij geheel of gedeeltelijk recht hadden op kinderopvangtoeslag bedraagt tussen de 120 en 144. In 24 gevallen is de toeslag nog niet onherroepelijk vastgesteld.

Cijfers tot op heden

- Aan 136 personen is een onherroepelijke (gedeeltelijke) toekenning kinderopvangtoeslag over het berekeningsjaar 2014 toegekend.
- Aan 81 personen is onherroepelijk geen kinderopvangtoeslag over het berekeningsjaar 2014 toegekend.
- Er lopen nog 17 (hoger) beroepszaken tegen de vaststelling van de kinderopvangtoeslag 2014
- Van 1 afgehandeld bezwaar is de termijn voor indienen van beroep nog niet verstreken

136 onherroepelijke toekenning + 81 personen onherroepelijk geen toekenning + 17 beroepszaken + 1 bezwaarschrift = 235 personen = de onderzoekspopulatie 2014

Tijdslijn: Kinderopvangtoeslag CAF 11 – PM beroepszaken

9 augustus 2017

Rapport Nationale ombudsman (No) 'Geen powerplay maar fair play', over CAF 11.

7 november 2017

Reactie Belastingdienst op rapport van de No.

14 december 2017

Algemeen Overleg Belastingdienst:

U zegt toe op vragen van de leden Omtzigt en Azarkan binnen twee maanden te reageren op aanvullende vragen van de No.

16 februari 2018

Brief aan No en Tweede Kamer met stand van zaken afhandeling dossiers CAF 11.

6 maart 2018

Vragen Vaste Commissie Financiën over brief van 16 februari.

29 en 30 maart 2018

Aanvullende vragen leden Leijten en Omtzigt.

15 mei 2018

Antwoorden op vragen van 6, 29 en 30 maart.

2 augustus 2018

Brief Kinderombudsman over effect voor kinderen op het rapport van de No.

6 augustus 2018

Vragen lid Omtzigt over afhandeling CAF-11 dossiers.

30 augustus 2018

Antwoord aan de Kinderombudsman en TK

30 augustus 2018

Antwoorden op vragen Omtzigt en vertrouwelijk inzage in CAF-stukken.

5 september 2018

Brief aan Tweede Kamer met twee andere CAF11-stukken.

11 september 2018

Brief aan Tweede Kamer met duiding/informatie CAF-stukken.

19 september 2018

Vragen lid Omtzigt over rechtszaken CAF 11.

11 oktober 2018

Brief aan Tweede Kamer naar aanleiding van vragen van het lid Omtzigt over het oplossen van de problematiek CAF 11.

12 oktober 2018

Antwoorden op vragen van het lid Omtzigt over rechtszaken CAF 11.

Factsheet KGB

- Het kindgebondenbudget is ingevoerd in 2008.
- Kindgebonden budget is de enige toeslag die automatisch toegekend kan worden. Dit is ook zo geautomatiseerd ingebouwd voor de eerste toekenning.

In 2008 is het kindgebonden budget voor het eerst aan ouders uitgekeerd. In de periode 2008 – 2018 hebben we in totaal € 14 miljard aan kindgebonden budget verstrekt.

- Het kabinet betreurt de ontwerpfout per 2008.
- In een aantal situaties (circa 60.000 per jaar) is het kindgebonden budget niet **automatisch** toegekend, terwijl dit wel had moeten gebeuren. Dit gaat specifiek om die gevallen waarin het kindgebonden budget eerder is stopgezet (bijvoorbeeld omdat het inkomen te hoog werd), maar waarna de ouders (of ouder op enig moment weer wel aan de voorwaarden voor kindgebonden budget voldoen én een andere toeslag ontvangen.
- Bij het omzetten van beleid naar uitvoering is daarbij een ontwerpfout gemaakt, waardoor toekenning niet automatisch ging. Deze fout is door geen van de betrokken partijen opgemerkt.

Oorzaak probleem en waarom dit niet is opgemerkt:

- Bij de analyses voor de zogenaamde *beleidsdoorlichting Tegemoetkoming ouders* en bij de uitvoeringstoets voor de wijziging van de *Wet op het kindgebonden budget* vanwege het verhogen van de inkomensgrens voor paren, is onder andere **gekeken naar het niet-gebruik van toeslagen**.
- Daaruit bleek dat het kindgebonden budget in bovengenoemde gevallen - na stopzetten - niet automatisch werd toegekend.

- Dit probleem is ontstaan doordat bij het ontwerp van het toeslagensysteem (destijds wetgeving van VWS) er ten onrechte van uit is gegaan dat ouders in bovengenoemde situatie het kindgebonden budget zelf moesten aanvragen.
- In de periode 2008-2018 zijn er **geen aanwijzingen geweest die aangaven dat de wijze van toekenning van het kindgebonden budget systematisch niet correct was.**

Wat is de omvang van het probleem?

- Het probleem is omvangrijk: zowel in duur, vanaf 2008, als in het aantal ouders dat als gevolg van de omissie ten onrechte geen kindgebonden budget heeft ontvangen.
- De **precieze omvang van de periode 2008 – 2011 is lastig te bepalen.**

Hoe ziet de hersteloperatie eruit?

- Op dit moment onderzoeken we hoe we de hersteloperatie vorm kunnen geven, wanneer gestart kan worden met herstel en hoeveel tijd en kosten hiermee – waarschijnlijk - gemoeid zijn. We bekijken hoe we de doelgroep het beste kunnen benaderen.

Acties

- Er komt een hersteloperatie voor de jaren 2013-2019.
- Zodra er meer duidelijkheid is zal de staatssecretaris van Financiën de Kamer nader informeren over de hersteloperatie en de benadering van de doelgroep.
- Eind 2019 is het systeem voor de toekomst hersteld.
- **Voor de jaren 2018 en 2019:** Ouders wiens kindgebonden budget eerder is gestopt, maar die denken dat ze voor (een deel van) 2018 en 2019 weer wel recht hebt op kindgebonden budget, kunnen **dit zelf** aanvragen via *Mijn toeslagen* op toeslagen.nl

- **Voor 2017 en de jaren daarvoor** kunnen ouders **niet zelf** kindgebonden budget aanvragen. Zij moeten de hersteloperatie afwachten.